

NÁZEV ŠKOLY: ZŠ a MŠ Osoblaha

AUTOR: Eva Akulšinová

NÁZEV: VY_32_INOVACE_15_Literatura 19. století

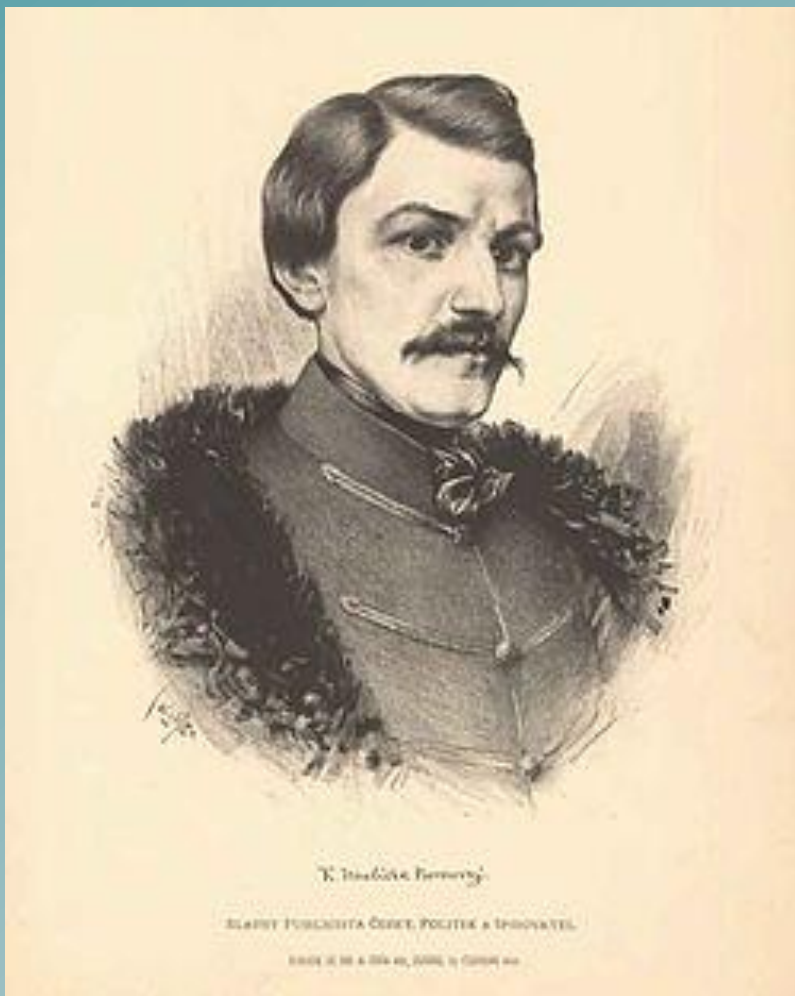
TEMA: Národní obrození

ČÍSLO PROJEKTU: CZ.1.07/1.4.00/21.0816

Karel Havlíček Borovský

Karel Havlíček Borovský

1821 - 1856

Narodil se v Borové
u Příbyslavi v kupecké
rodině.

Český novinář

Spisovatel

Politik

Z jeho života:

- Gymnaziální studia dokončil v Německém Brodě, (tj. nynější Havlíčkův Brod)
- Chtěl se stát knězem, a proto nastoupil v Praze do arcibiskupského semináře.
- Z tamějších poměrů v církvi však byl velmi rozčarován.
- Stal se rebelujícím studentem, a tak byl ze studií vyloučen.

- Od roku 1845 se živil jako literární kritik.
- Začal se stýkat s Palackým a stal se novinářem v Pražských novinách.
- Poté založil vlastní Národní noviny.

Novinářská činnost:

- Působil v **Pražských** novinách
v příloze **Česká včela**
v **Národních** novinách,
jež sám založil
a ve vlastním časopise **Slovan**
- Kvůli svým článkům měl velmi často problémy, ale vždy sebe a své články dokázal **obhájit**.

- Roku 1851 byl uprostřed noci zatčen a odvezen do tyrolského Brixenu.
- „Kolem třetí hodiny ranní vstoupil do Havlíčkova bytu policejní komisař Franz Dederer se dvěma strážníky a vyzval jej, aby ho následoval. V doprovodu dalších tří strážníků byl spěšným dostavníkem dopraven do tyrolského Brixenu. Cesta přes zasněžené Alpy byla velmi náročná...”
- V Brixenu byl odříznut od vlasti, přátel, čímž velice strádal psychicky.

Jak probíhala deportace básníka do Brixenu?

- „Šlo už na třetí hodinu ranní, když vrchní policejní komisař Dederer předává Havlíčkovi zatykač s rozkazem okamžitě se vypravit na cestu...”
- „Bez jakéhokoli soudu byl Karel Havlíček internován s nárokem na svobodný pohyb (ovšem pouze v Brixenu a blízkém okolí), a ten nárok ještě zahrnoval 400 zlatých ročně na obživu.”

- „Což vše se dozvěděl teprve až dostavník přešel zemské hranice, leč nikdo mu neřekl, jak dlouho ta internace bude trvat. Vše připraveno, Havlíček se rozloučil s rodinou, což donutilo i otrlého okresního hejtmana vyjít na chodbu, Havlíčka před četnickou stanicí posadili do zvláštního poštovního dostavníku číslo 536, který se vzápětí rozjel k hranicím...“

- „Jenom co vyjeli, kočár se na zavátých a nerovných silnicích porouchal a všichni museli šlapat za vozem. Tato kalvárie se tak ještě několikrát opakovala.“
- „V Alpách se dokonce splášili koně a sám deportovaný je musel zkrotit, když ostatní ze strachu povyskákali či popadali z vozu.“
- „Tuhle groteskní pout' Havlíček později – už v Brixenu – učinil nesmrtelnou svými **Tyrolskými elegiemi**. Jen málokdo dokázal kdy vystihnout pár verši blbou aroganci moci tak jako on.“

Zatčení Karla Havlíčka Borovského. Dobové vyobrazení

Transport Karla Havlíčka Borovského do Brixenu.

Dům v Brixenu, ve kterém bydlel

Dopis Karla Havlíčka adresovaný jeho bratrov

Handwritten text in cursive script, likely the body of the letter. The text is dense and fills most of the page.

Pokoj Karla Havlíčka Borovského v Brixenu.

Brixen

- V roce 1855 mu onemocněla Havlíčkovi žena a on se mohl vrátit domů.
- Než dorazil do Čech, jeho manželka zemřela.
- Karel Havlíček zemřel 29. července 1856 v Praze.
- Jeho pohřeb se stal velkým manifestem.

- Během pohřbu ležela na jeho rakvi **trnová koruna** jako symbol mučednictví.

Kdo ji na tam položil?

- Božena Němcová.
- Karel Jaromír Erben.
- František Palacký

Vavřínový věnec, propletený trnům, položila na rakev Božena Němcová, jež nikdy své přátelství s Borovským nezapřela.

Jeho díla:

- Básnické skladby:

Král Lávra

Tyrolské elegie

Křest svatého Vladimíra

K. HAVLÍČEK-BOROVSKÝ

KRÁL LÁVRA

ILUSTROVAL JOS. LADA

*
JIŘÍ CHVOJKA · HAVLÍČKŮV BROD

Tyrolské elegie – ilustrace Josefa Lady

Epigramy:

Jsou to krátké veršované skladby. Většinou se jedná o kritiku, parodii, či satiru.

Havlíček sám je definuje takto:

„Epigramy jsou malinké nádoby, do kterých vztek svůj nalévám, aby mi srdce nežral“.

Demokratický:

Nechod', Vašku, s pány na led,
mnohý příklad máme,
že pán sklouzne a sedlák si
za něj nohu zláme.

Etymologický

Odkud vzalo - zkouším žáky -
jméno Rakous počátek? -
Od raků, neb oni taky
chodí pořád nazpátek!"

Originálnost

Není nad původnost,
každý po ní touží,
lidé chodí přes most,
to já půjdu louží.

Kaďa hloupsému Janěovi.

„ Po obědě Janěu

„ Nesmíš “ - prála máti.

„ Oblizovat pysky

„ Nýbrž utírat.

—

„ Ale po hubičce

„ Měj Janěu milej!

„ Trába se oblizni

„ Jen se nentírej!

—

$\frac{21}{2}$ ~~$\frac{11}{2}$~~ 1856.

9. Ino regale.

Profesor juris examinans dixit:

Proci pak každý král a každé
kníže

Sací w šalár w oknách za
mříže

Dělajících falešné peníze?

Studiosus respondens dixit:

Každého do mistra hněde

Tínýli se do řemesla pleše.

K. Kavalíček

Ukázka rukopisu -
epigramy:

Málokdo ví, že:

- V roce 1848 Karel Havlíček navrhl a zasadil se o přejmenování pražského Koňského trhu na Václavské náměstí
- a také o přejmenování Dobytčího trhu na Karlovo náměstí.
- Neúspěšně se zasazoval také o zřízení první české průmyslové školy.

Jaký byl Karel Havlíček?

- Statečný, čestný a temperamentní člověk.
- Ve svém díle kritizoval absolutismus.
- Tehdejším politickým režimem byl proto nenáviděn, ale obyčejnými lidmi uznáván a obdivován.
- Rakouskouherský císař z něj měl takový strach, že jej nechal deportovat z Čech.

Kytara, na kterou Havlíček v mládí hrával

Pamětní deska Karla Havlíčka Borovského v rodné obci:

Použité zdroje:

- http://cs.wikipedia.org/wiki/Karel_Havlíček_Borovský
- <http://ld.johannesville.net/nemcova>
- http://www.rozhlas.cz/toulky/vysila_praha/zprava/816-schuzka-nic-se-netrap-duse-ma-ze-je-zivot-kratky--839717
- http://antikvariatpodebrady.cz/kategorie/ilustrace-josef-lada?mn_offs=21
- http://m.rozhlas.cz/toulky/vysila_praha/zprava/816-schuzka-nic-se-netrap-duse-ma-ze-je-zivot-kratky--839717
- <http://aka.anarchokomunismus.org/tisk.php?soubor=text000223.txt>
- <http://www.pozitivni-noviny.cz/test/gallery/Image/2007/06/KHB.jpg>